

ΣΕΙΣΜΟΣ

(ΔΙΗΓΗΜΑ)

ωτεινό, ολοκάθαρο, μᾶς δέχεται φιλόξενα τὸ καινούργιο σπίτι. Ὅλα μοντέρνα. Τὰ φαρδύα παράθυρα, τὰ μωσαϊκὰ στὰ πατώματα, τ' ἀνοιχτὰ χρώματα στοὺς τοίχους μὲ τ' ἀσπροτάβανα, κ' ἡτσιμεντένια βεράντα ἀπὸ τὴν μιὰ τὴν ἄκρη ὡς τὴν ἄλλη.

— «Ὅμορφο τὸ σπιτάκι σου, κυρὰ Τριαντάφυλλη», λέω τῆς νοικοκυρᾶς.

— «Ναί» χαμογελαίει αὐτή. «Θὰ περάσετε καλὰ τὶς δεκαπέντε σας μέρες. Εἶναι καὶ κοντὰ στὰ λουτρά».

Σὰ ν' ἀναστενάξῃ — ἢ ἔτσι μοῦ φαίνεται;

Τώρα τὴν προσέχω καλύτερα. Θεέ μου! Τί παρατονία ἡ χωριάτικη φορεσιά μέσα στ' ολοκαίνουργο εὐρωπαϊκὸ σπίτι! Μὰ τί μᾶς μέλει; Μὴ τάχα εἶμαστε ζωγράφοι γιὰ νὰ κυνηγοῦμε χωριάτικους τύπους στὸ φυσικὸ τους περιβάλλον; Κ' ἡ βεράντα ἀξίζει ὅτι καὶ νὰ πῆ κανεὶς. Πανόραμα. Μπροστά μας ἡ θάλασσα, βαθυγάληνη, μέσα στὴν ἀπαλὴ καμπύλη τῆς χρυσαφένιας γῆς. Ὁ ἥλιος ρίχνει μεταλλινὲς λάμπεις στ' ἀνοιγμένα πανιά μιᾶς ψαρόβαρκας καὶ στὰ φρέτρα ἑνὸς γλάρου. Ὅλα σπιθοβολοῦν, κ' ὅμως δὲν εἶναι ζέστη. Ὁ ἀέρας φυσάει ἀλμυρὸς κ' ὀλόδροσος.

— «Τί χαρούμενος τόπος!» λέω τῆς ἀδελφῆς μου. «Ποιὸς νὰ τὸ πῆ πὼς ἐδῶ ἔγινε μιὰ καταστροφή; Εὐτυχῶς πού δὲν ἄφησε σημάδια. Ἴσα-Ἴσα, προκάλεσε μιὰ ἀναδημιουργία. Τί νιάτα ποῦχει ἡ φύση ἐδῶ! Δὲς πὼς ἀνατριχιάζει ἡ θάλασσα. Δὲς καὶ νοιώθει τὴ δύναμή της νὰ ξεχειλίξῃ. Δὲν εἶναι μιὰ ροδογάληνη ἐπιφάνεια πού χαμογελαίει. Εἶναι μιὰ δύναμη πού ὀρμάει ὀγκώδης πρὸς τὴ γῆ καὶ

θέλει νὰ τὴν κατακτήσῃ. Εἶναι ἡ νεότης ποὺ σπαρταράει μέσ' στὰ αἰώνια τὰ δεσμά της. Νά, κι' ὁ ἀέρας δὲν παύει νὰ φυσᾷ. Εἶναι ἡ ἀνάσα τῆς ἀνυπόμονης πλάσης. Τὰ παλιὰ σπίτια θάταν ἄλλοτε μιὰ παρατονία».

Ἡ νοικοκυρὰ περνάει, ἀκούει τὶς τελευταῖες λέξεις, καὶ μοῦ ρίχνει μιὰ γλήγορη, σοβαρὴ ματιά.

Παράξενη γυναῖκα! Πόσων ἐτῶν νὰ εἶναι; Ἴσως τριάντα, ἴσως καὶ σαράντα. Τὸ κορμί της στεγνὸ κι' ὀλόρθο, καὶ τὸ πρόσωπό της χλωμὸ κι' ἀσήμαντο. Μόνο τὰ μάτια της ἀξίζουν. Μαῦρα, βαθουλά, κι' ἀνήσυχτα. Σίγουρα μιὰ παρατονία! Ἐδῶ μέσα θὰ ἔπρεπε νὰ πηγαينوέρχεται μιὰ γελαστή νέα γυναῖκα, ἀνοιχτόκαρδη καὶ γερὴ. Ὡς τόσο, ἄς συμβιβαστοῦμε μὲ τὸ νομά της: Τριαντάφυλλη...

Ἐπειτα εἶναι καὶ τὰ δυὸ παιδάκια της ποὺ μᾶς ἀποζημιώνουν. Ἡ Νότα κι' ὁ Νούλης. Ἐξὶ καὶ τεσσάρων χρονῶν. Δυὸ ξυπόλυτα ἀγγελούδια, ὄχι καὶ τόσο καθαρὰ. Μὰ ἔχουν μάγουλα σὰ ροδάκινα καὶ φωνοῦλες κελαϊδιστὲς σὰν τὰ χελιδονάκια.

*
* *

Περνᾶν δυὸ μέρες. Ἄντρας δὲν φαίνεται στὸ σπίτι. Νωρίς-νωρίς κλείνεται ἡ κυρὰ Τριαντάφυλλη στὴν κάμαρά της. Ἐξω χαλάει ὁ κόσμος. Ἐνα μακρινὸ γραμμόφωνο παίζει κάποιον ἰσπανιόλιχο χορὸ. Καθὼς περνάει μέσα ἀπὸ τὸ ἀσημένιο φῶς τοῦ φεγγαριοῦ, ὁ ἦχος γίνεται ἀνάλαφρος, εὐγενικὸς καὶ ταιριάζει στὸ ρυθμὸ τοῦ κύματος. Πάρα πέρα, ἓνα καφεενεδάκι μέσ' στὴ θάλασσα. Τὰ φῶτα τοῦ ἀνάβουν πυρκαϊῆς στὸ ἀκρογιάλι. Οἱ κιθάρες λιγώνονται καὶ καθαρές νεανικὲς φωνὲς τραγουδοῦν συρτὰ κάποιο κλαψάρικο τραγούδι. Ὡς τόσο, τὰ πρόσωπα τῶν παιδιῶν ποὺ τραγουδοῦν τὰ φαντάζεται κανεὶς γερά, ἠλιοκαμμένα.

Καθόμαστε στὴ βεράντα. Περνοῦν κι' ὄλο περνοῦν οἱ συντροφίες τῶν ξένων στὴν παραλία. Ἄλλοι πᾶνε νὰ ρεμβάσουν κάτω στὰ βράχια. Ἄλλοι τρέχουν στὸ χορὸ τοῦ Καζίνου. Κοπέλλες μὲ τουαλέττες ἀνάλαφρες διαβαίνουν καὶ γελοῦν. Γύρω τους ἀνεμίζουν σὰν φτερά οἱ γάζες τῶν

φουστανιῶν τους. Μιὰ μικρὴ μελαγρινούλα, κρεμασμένη στὸ μπράτσο ἑνὸς ὁμορφου παιδιοῦ, κάνει κιόλας βήματα χοροῦ.

Πάνω, τὸ βοννὸ κατάρμαυρο, πελώριο, κοιμᾶται θυμωμένο. Μὰ ποιὸς τὸ προσέχει; Ἡ μουσικὴ διώχνει τὰ φαντάσματα τῆς νύχτας, διώχνει τῆς φαντασίας τὶς εἰκόνες, διώχνει κάθε ἀνάμνηση.

Κι' ὅμως λένε πὼς μιὰ νύχτα σὰν κι' αὐτήν, σείστηκε ἡ γῆ. Καὶ τὰ σπίτια ἔγειραν καὶ χτύπησαν τὸ ἓνα ἄπάνω στὸ ἄλλο στὰ στενὰ σοκάκια, λὲς κ' εἶχαν αἰώνων ἔχθρα πὸν καρτεροῦσε νὰ ξεσπάσῃ. Χτύπησαν οἱ τοῖχοι τους καὶ σαραβαλιάστηκαν. Καὶ μέσα ἀπὸ τὸ χῶμα μούγκριζε κάποιος θεός. Κ' οἱ ἄνθρωποι ἔτρεχαν ἄλλοι ἀνάμεσα στὶς πέτρες πὸν κατρακυλοῦσαν καὶ σήκωναν τὰ χέρια τους σὲ βουβὴ ἱκεσία.

Τώρα ὅμως, περασμένα, ξεχασμένα. Τὰ σπίτια ξαναχτίστηκαν σιδεροδεμένα. Μπόρα πὸν διάβηκε.

Μέσα ἀπὸ τὴν κάμαρα τῆς Τριαντάφυλλης ἀκούγονται κάμποση ὥρα τὰ γυμὰ ποδαράκια τῶν μικρῶν. Τάπ-τάπ, τάπ-τάπ, γρήγορα, τσαχλίνικα. Γέλια ξεκαρδισμένα. Ἔπειτα σβύνει τὸ φῶς. Φωνοῦλες κελαιδιστὲς λίγα λεπτά, πὸν ἀραιώνουν, χαμηλώνουν καὶ σωπαίνουν. Θαρρῶ πὼς ἀκούω τὶς ἀνάλαφρες ἀνάσες τῶν παιδιῶν, πὼς βλέπω τὸ στοματάκι τους μισοανοιγμένα καὶ τὰ διάφανα βλέφαρα κλειστά.

Τάχα κοιμᾶται ἀμέσως κ' ἡ Τριαντάφυλλη; Νὰ εἶναι χήρα; Λιγομίλητη γυναίκα! Κι' ὅμως εἶμαι περίεργη. Θὰ τὴ ρωτήσω αὔριο. Αὔριο, πὸν εἶναι Σάββατο, βραδάκι μετὰ τὸ φαγητό, δὲ θᾶξῃ δουλειά. Θὰ τὴ φωνάξω νὰ καθίσει καντὰ μας στὴ βεράντα καὶ θὰ τὴ ρωτήσω.

*
* *

Τὴν ὥρα πὸν θέλω νὰ τῆς πιάσω κουβέντα τὸ ἄλλο βράδυ ἓνας ἄντρας ἀνεβαίνει τὰ μαρμαρένια σκαλοπάτια τῆς βεράντας. Ὁμορφο παλληκᾶρι, καμμιὰ τριανταπεταριά χρονῶν, γερό, στητὸ σὰν ἔλατο. Βαστάει στὰ χέρια του ἓνα

κοφίνι γεμάτο ψώνια, καὶ τραβάει ἴσια στὴν κάμαρα τῆς Τριαντάφυλλης, δίχως νὰ μᾶς ρίξη μιὰ ματιά.

Λίγη ὥρα ἀκοῦμε τὰ χαρούμενα ξεφωνητὰ τῶν παιδιῶν. Ἐπειτα, ἀνοίγει ἡ πόρτα καὶ τὰ δυὸ μικρὰ βγαίνουν κι' ἀρχίζουν τὰ παιχνίδια τους στὴ βεράντα. Κρατοῦν σοκολάτες στὰ χέρια τους, κ' ἡ χαρὰ λάμπει στὰ ματάκια τους. Μέσα σβύνει τὸ φῶς. Κοιταζόμεστε μὲ τὴν ἀδελφή μου καὶ χαμογελοῦμε. Ἡ περιέργειά μας εἶναι φυσικὴ.

— «Ἔλα δῶ!» λέω τῆς Νότας. «Θεῖος σου εἶναι ὁ κύριος ποὺ ἦρθε;»

Ντρέπομαι λίγο γιὰ τὴν πονηρὴ μου ἐρώτηση. Ἡ μικρούλα μὲ κοιτάζει χαρούμενα, καὶ μοῦ φωνάζει καμαρωτά, μὲ τὸ στόμα γεμάτο γλυκά.

— «Ὅχι! Πατέρας μου!»

— «Κ' ἦταν ταξίδι;»

— «Ὅχι. Ἦταν στὴν Κόρινθο.»

— «Δοιπὸν; Ἄφοῦ ἦταν στὴν Κόρινθο, δὲν ἦταν ταξίδι;»

— «Ὅχι, σοῦ λέω!» ξεφωνίζει ἡ μικρὴ. «Ἦταν στὴν Κόρινθο.»

Καὶ χώνει ἓνα μεγάλο κομμάτι σοκολάτα στὸ στόμα τῆς. Ἀδύνατον νὰ πάρω ἄλλη κουβέντα ἀπὸ τὴ Νότα. Μὰ ὁ Νούλης, ποὺ παρακολουθεῖ μὲ μάτια ἔξυπνα, κι' ἄς μὴ μιλή, ψιθυρίζει:

— «Δουλεῖει στὴν Κόρινθο.»

Ἐπὶ τέλους! Τὸ μυστήριον λύθηκε. Θὰ δουλεύη, φαίνεται, στὴν Κόρινθο, καὶ θ' ἀρχεται τὸ Σαββατοκύριακον νὰ βλέπη τὴ γυναῖκα του καὶ τὰ παιδιά του στὸ Λουτράκι.

— «Κρῖμα!» λέω τῆς ἀδελφῆς μου, μὲ τὰ γέλια. «Κ' ἐγώ, ποὺ ἀρχίζω νὰ πλάττω κιόλας στὴ φαντασία μου ὀλόκληρο μυθιστόρημα! Νά, ὅμως ποὺ παρουσιάζεται πῶς ἡ κυρά μας ἡ Τριαντάφυλλη εἶναι μιὰ φρόνιμη καὶ πιστὴ γυναικούλα. Κ' εὐτυχημένη. Εἶδες νιάτα κι' ὁμορφιά ὀάντρες τῆς; Κ' εἶδες τί τῆς κουβάλησε;»

Κάποτε ἡ πόρτα μισανοίγει, καὶ μιὰ φωνὴ σιγανῆ ἀκούγεται.

— «Παιδιά, μέσα!»

Χοροπηδώντας χώνονται μέσα τὰ μικρά. Σὲ δυὸ λεπτιὰ ὄλα ἤσουχάζουν.

* *

Τὸ ἄλλο πρωτὶ παίρνει ὁ πατέρας τὰ παιδιὰ περίπατο. Τὴν κυρὰ Τριαντάφυλλη τὴ χάσαμε. Δὲ βγαίνει ἀπὸ τὴν κουζίνα ὄλο τὸ πρωτὶ. Κάνα δυὸ φορές, πού περνάει βιαστικὴ τὴ βεράντα, τὴν παρατηρῶ. Τὰ χλωμά της μάγουλα εἶναι ξαναμμένα καὶ τὰ μάτια της γυαλίζουν σὰ νᾶχη πυρετοῦ.

— «Καλῶς τὸν δέχτηκες!» τῆς φωνάζω γελαστή.

— «Εὐχαριστῶ!»

Χώνεται γρήγορα στὴν κουζίνα, κ' ἐγὼ προσπαθῶ νὰ ξεδιαλύνω μέσα μου τὴν ἐντύπωση πού μοῦ ἄφησε ὁ τόνος τῆς φωνῆς της, ὅταν μοῦ φώναξε τὸ «εὐχαριστῶ». Παράξενη γυναίκα ἀλήθεια! Κι' ἀκοινώνητη. Τώρα, πού τὴν ξέρω εὐτυχισμένη, νοιώθω σὰν κάποια ἀντιπάθεια γιὰ τὸ μετροημένο της ὕφος. Τί προσποίηση εἶναι πάλι αὐτή; Γιατί δὲν ἀφήνει ἀλεύθερα τὰ συναισθήματά της νὰ φανοῦν στὸ πρόσωπό της; Δὲν ὑπάρχει ἀλήθεια λόγος νὰ μᾶς κρατῆ καὶ πόζα!

Ἀπὸ μακριὰ ἀκούγεται τὸ μεσημέρι τὸ κελαΐδισμα τῶν παιδιῶν. Πετοῦν στὰ σύννεφα ἀπὸ τὴ χαρὰ τους, κι' ὁ πατέρας τους χαμογελάει μὲ ἱκανοποίηση. Κάθονταν πολλὴ ὥρα στὸ τραπέζι. Τὰ γέλια τοῦ πατέρα καὶ τῶν παιδιῶν δὲ σταματοῦν. Ἡ φωνὴ τῆς μητέρας ὅμως δὲν ἀκούγεται καθόλου. Βραδάκι φεύγει ὁ ἄντρας της.

* *

Τὰ παιδιὰ πιπιλίζουν καραμέλλες καὶ παίζουν μέσ' στὸ φεγγάρι. Τὰ γραμμόφωνα ἄρχισαν, καὶ οἱ κιδάρες προελου-
τιάζουν γιὰ τὴν καντάδα. Χαρούμενη γαλήνη.

Ἡ κυρὰ Τριαντάφυλλη παίρνει μιὰ καρέκλα καὶ κάθεται ἔξω ἀπὸ τὴν πόρτα της. Ἀλύγιστη, ἀμίλητη, μονοκόμματη. Τώρα μοῦ χτυπάει στὰ νεῦρα γιὰ καλά. Κόπο δηλαδή θὰ τῆς κάνη νὰ μᾶς πῆ δυὸ λόγια; Μπορεῖ ὅμως νὰ εἶναι καὶ μιὰ φυσικὴ δειλία. Ἄς τῆς μιλήσω ἐγώ.

— «Τί δουλειὰ κάνει ὁ ἄντρας σου κυρὰ Τριαντάφυλλη;»
τῆ ρωτῶ.

— «Εἶναι μαραγκός» μοῦ ἀποκρίνεται σὰν ξαφνίασμένη
πὺ τῆς μίλησα.

— «Κ' ἐργάζεται στὴν Κόρινθο;»

— «Ναί, ἔχει ἐκεῖ τὸ μαγαζί του».

— «Ἐργάζεται καλά; Κερδίζει;»

— «Πῶς; Ἀρκετά».

— «Μπράβο!» κἀνω εὐχαριστημένη. «Τί νὰ σοῦ πῶ,
κυρὰ Τριαντάφυλλη. Θαυμάζω τοὺς ἀνθρώπους ἐδῶ. Δέκα
χρόνια δὲν ἐπέρασαν ἀπὸ τὴν καταστροφή, κι' ὅλα ἦρθαν
στὴ θέση τους, ὅχι μόνον ὅπως ἦταν πρὶν, μὰ καὶ καλύ-
τερα. Αὐτὸ θὰ πῆ θάρρος στὴ ζωὴ. Χαρὰ πὺ θάχης τώρα
νὰ βλέπεις τὸ σπιτάκι σου ξαναχτισμένο. . . »

Δὲν προσφθαίνω νὰ τελειώσω τὴ φράση μου. Ἡ γυναίκα
σκύβει τὸ κεφάλι τῆς μέσα στὰ χέρια τῆς. Εἶναι τόσο ξα-
φνικό, πὺ ἐνῶ τὸ ὑποπτεύομαι, πάλι δὲν πιστεύω πὺς
κλαίει. Μὰ ἔνα πνιγμένο, βασανισμένο ἀναφυλλητὸ τὴν
τραντάζει ὀλόκληρη, Ἡ καρδιά μου ραγίζει. Ὅλη ἡ ἀντι-
πάθεια πὺ εἶχα νοιώσει γιὰ τὴν ἀλύγιστη γυναίκα, λιώνει,
γίνεται οἶκτος βαθύς.

Περνῶ τὰ χέρι μου ἀδελφικὰ ἀπάνω στὸν ὄμο τῆς.

— «Τί τρέχει;» τῆς λέω ψιθυριστά.

Κι' αὐτὴ, ὅταν συνέρχεται, ἀρχίζει σιγά, μονότονα:

— «Τὸν ἀγαποῦσα τόσο, πὺ δέχτηκα νὰ μὲ κλέψῃ. Ἦμουν
ἀπὸ τὴν Περαχώρα. Αὐτὸς εἶχε ἐδῶ ἔνα σπιτάκι. Ἐνα
παλιὸ σπιτάκι μὲ ξύλινα ταβάνια, κατάλευκο, ἀσβεστωμένο,
μ' ἔναν κισσὸ στὴ βεράντα. Φωλιάσαμε ἐδῶ. Οἱ δικοὶ μου
οὔτε ἤθελαν νὰ μὲ ἰδοῦν. Μὰ ἦμουν εὐτυχισμένη. — Ὁ
Πανάγος δούλευε πάντα στὴν Κόρινθο. Ἐρχόνταν ὁμως
κάθε βράδν, κάθε βράδν».

Σταματᾷ πνιγμένη στὸ κλάμα:

— «Ἐνα βράδν, ὅτι εἶχε ἔρθῃ. Ἐβγαζε νερὸ ἀπὸ τὸ πι-
γάδι, καὶ τραγουδοῦσε ὅπως τὸ συνηθίζε. Μοῦ τραγουδοῦσε
ἔμένα, ἦμουν ἀκόμα νύφη — μόλις ἔνα μῆνα μὲ εἶχε στεφα-

νωθῆ. Ἔστρωνα τραπέζι ἐγώ, σιγά, σιγά, γιὰ νὰ ἀκούω πιὸ πολλὴ ὥρα τὴ φωνή του...»

Ἀμφιβάλλω ἂν θὰ φθάσῃ ὡς τὸ τέλος. Τὰ στεγνά της χέρια στρηφογυρίζουν βασανισμένα.

— «Τότε ἔγινε τὸ κακό. «Σεισμόςος!» βούιζε ὅλο τὸ χωριό. Πετάχτηκα ἐγὼ ἔξω, φωνάζοντας σὰν τρελλή. «Πανάγο! Πανάγο!» Μὰ αὐτὸς εἶχε ἀρπαχτῆ ἀπὸ τὸ πεζούλι τοῦ πηγαδιοῦ, καὶ δὲ μπορούσε νὰρθῆ κοντά μου. Τότε ἐγὼ ἀγκάλιασα αὐτὴ τὴν ἐλιά πὺν βλέπετε στὴ μέση τῆς αὐλῆς. Κουνιόταν τόσο, πὺν ἀκουμποῦσαν τὰ φύλλα της στὴ γῆς, κ' ἐγὼ μαζί τους. Καὶ τὸ σπῖτι μας ἔγειρε κάνα δυὸ φορὲς, κ' οἱ τοῖχοι του ἀκούμπησαν στὸ γῶμα. Ὡσπου σαραβαλιάστηκε».

Εἶναι χλωμῆ. Τὰ μάτια της ἀστράφτουν ἄγρια, σὰν τρελλά.

— «Σοῦ κάνει κακό» τῆς λέω. «Μὴ θυμᾶσαι ἐκείνη τὴ στιγμή. Πάει, πέρασαν τώρα αὐτά».

— «Σεισμόςος... σεισμόςος...»

Ἄθελα τραβιέμαι ἀπὸ κοντά της. Σπαραχτηκά, τραβηχτά, φωνάζει βραχνὰ αὐτὴ τὴ λέξη, καὶ δὲν μπορῶ νὰ καταλάβω ἂν μονολογῆ δίχως νὰ νοιώθῃ, ἢ ἂν ἡ φαντασία της φέρνει μπροστά της ἐκείνη τὴ φρίκη ζωντανεμένη.

Σηκώνεται, σφίγγει τὰ χέρια της σπασμωδικά, καίγεται, λιώνει ἐκεῖ μπροστά μου ἀπὸ κάποιον κρυφὸ πόνο. Κάποτε ἐπὶ τέλους ἡσυχάζει λίγο καὶ κάθεται. Ξαναρχίζει μονότονα, σὰ νὰ παραμιλῇ:

— «Καίμιὰ βδομάδα κοιμηθήκαμε ἔξω, ὅλοι μαζί, ἄντρες καὶ γυναῖκες ἀνάκατα σὰν τὰ ζᾶ. Ἐπειτα μᾶς ἔστησαν παράγκες καὶ σκηνές. Ὁ Πανάγος ξαναπῆγε στὴν Κόρινθο, ἔπιασε δουλειά. Ἐγὼ ἔμενα ὀλόμονη σὲ μιὰ σκηνὴ ὅλη τὴν ἡμέρα, κοντὰ στὰ ρημάδια τοῦ σπιτιοῦ μας. Ὅλα εἶχαν γίνει θρύψαλα. Τὰ πιάτα, πὺν τὰ εἶχαμε ἀγοράσῃ ἕνα-ἕνα, τὰ γυαλικά, ὁ μπουφές, ὁ καθρέφτης, τὸ κρεβάτι, ὅλα. Σὰν τρελλὴ καθόμουν καὶ τὸ κοιτάζα, καὶ μοῦ φαινόταν πὺς κ' ἡ εὐτυχία μου ἦταν θαμμένη ἐκεῖ μέσα στὶς πέτρες. Τὸ βράδυ γύριζε ὁ ἄντρας μου χαρούμενος, μ' ἔλαφριά καρδιά. Ἡ δουλειὰ τοῦπαιρνε τὶς στενοχώριες. Στὴν ἀρχὴ μὲ λυπό-

ταν πού μ' ἔβλεπε κλαμένη στό γυρισμό του. Ἔπειτα τὸν χτύπησε στά νεῦρα. Ἐνα βράδυ, καθὼς τραβοῦσε νερό ἀπὸ τὸ πηγάδι, ἄρχισε νὰ τραγουδῇ μ' ἓνα κέφι, λὲς καὶ τοῦ εἶχαν χαρίση βασιλείο. Τραγουδοῦσε, τραγουδοῦσε, κ' ἦταν ν' ἀνατριχιάζης, καθὼς ἔβλεπες γύρω τὰ γκρεμισμένα σπίτια. Μ' ἔπιασε ἓνα κλάμμα τρελλό. Ὅταν ἦρθε κοντά μου, στάθηκε μιὰ στιγμή βουβός, ἔπειτα ἄρπαξε τὸ καπέλο του κ' ἔφυγε. Ἐκανε τρεῖς βραδυὲς νὰ ξαναρθῇ. . .»

Τὰ μάτια της, σκοτεινά, φουρτουνιασμένα, κοιτάζουν τὴ θάλασσα πού μουγγρίζει θυμωμένη.

— «Μὲ βρῆκε χειρότερα. Τότε ἔκανε δέκα μέρες νάρθη. Καὶ πάλι ἔφυγε, καὶ ξανάφυγε, κ' ὅλο ἀραιώνει ὁ καιρὸς πού τὸν ἔβλεπα».

— «Καλά, καὶ δὲ βρέθηκε κανεὶς νὰ σὲ συμβουλέψη;» τῆς λέω ἐγώ. «Ἐπρεπε ν' ἀλλάξης, νὰ τοῦ φανῆς γελαστή. . .»

— «Ἦρθε ὁ καιρὸς πού ἄλλαξα. Ἦρθε ὁ καιρὸς πού φόρεσα τὰ νυφιάτικά μου στολίδια ξανά, καὶ τὸν περίμενα γελαστή στο κατώφλι. Μὰ αὐτὸς δὲν ἄλλαξε».

Κομπιάζει, ἀνασαίνει βαρεία:

— «Στὴν Κόρινθο εἶχε βρεῖ τότε, στὴν καταστροφή, τὴν κοπέλλα πού γελοῦσε καὶ τραγουδοῦσε μαζί του πάνω ἀπὸ τὰ συντρίμια. Ἡ καρδιά του, πού λαχταροῦσε γιὰ χαρά, πέταξε σ' αὐτήν. Σ' ἐμένα ἐρχόταν τὰ Σαββατοκύριακα. Κάναμε δυὸ παιδιά, νόμιζα πὼς θὰ τὸν τραβοῦσαν ἐδῶ. Τίποτα! Ξαναχτίσαμε τὸ σπίτι μας, ὄμορφο, καινούργιο, ἔβαλα τὰ δυνατά μου νὰ τοῦ τὸ στολίσω ὅπως τοῦ ἄρέσει. Τίποτα! Τὸ Σαββατοκύριακο μούμεινε ἐμένα. Ξανάρχισε ἡ ζωὴ στό χωριό, ἦρθαν ἐξένοι, οἱ χωριανοί μου ἔκαναν τὸ σταυρό τους κ' εἶπανε δόξα σοὶ ὁ Θεός. Ἐμένα μούμεινε τὸ Σαββατοκύριακο».

Ξανασηκώνεται, στρηφογυρίζει τὰ χέρια της μ' ἀγωνία. Τὰ χεῖλη της κινοῦνται βασανισμένα. Μόλις ἀκούω βραχνὰ τὴ φριχτὴ τὴ λέξη, τραβηχτὴ, πνιγμένη:

— «Σεισμός! Σεισμός!»

Λουτράκι 29/8/34.

ΙΩΑΝΝΑ Γ. ΜΠΟΥΚΟΥΒΑΛΑ